

လုပ်ဆောင်မှုစံသတ်မှတ်ချက် (၅)

မြေယာရယူခြင်း၊ သက်ဆိုင်သူတို့၏ သဘောဆန္ဒမပါပဲ ရွှေ့ပြောင်းစေခြင်း

မိတ်ဆက်

၁။ စီမံကိန်းနှင့် ဆက်စပ်၍ပေါ်ပေါက်လာသည့် မြေယာရယူခြင်းများ၊ မြေယာအသုံးချခြင်းကို ကန့်သတ်မှုများ စသည်တို့ သည် သက်ဆိုင်ရာရပ်ရွာလူထုနှင့် ယင်းမြေယာကို အသုံးချနေသည့် ပြည်သူများကို ဆိုးကျိုးသက်ရောက်နိုင်သည် ဆိုသည့်အချက်ကို လုပ်ဆောင်မှုစံသတ်မှတ်ချက် (၅) တွင် အသေအချာဖွင့်ဆိုရှင်းပြထားသည်။ ယင်းသို့ စီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်ပြီးပေါ်ပေါက် လာသည့် မြေယာရယူခြင်းများ၊ မြေယာအသုံးချမှုကို ကန့်သတ်မှုများ စသည်တို့ ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် သက်ဆိုင်သူတို့၏ သဘောဆန္ဒမပါပဲ ရွှေ့ပြောင်းစေခြင်းတွင် ရုပ်ပိုင်းအရ မိမိနေထိုင်ရာနေရာမှပြောင်းရွှေ့ထွက်ရခြင်း (အိမ်ရာပြောင်းရွှေ့ခြင်း (သို့မဟုတ်) အိမ်ရာ ဆုံးရှုံးခြင်း) နှင့် စီးပွားရေးပြောင်းရွှေ့ခြင်း (မိမိတို့ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအလုပ်အတွက် အားထားရသော အရာတို့ ဆုံးရှုံးသွားခြင်း (သို့မဟုတ်) ယင်းအရာတို့ကို လက်လှမ်းမမီတော့ခြင်း ကြောင့် ဝင်ငွေရလမ်း ပျက်စီး သွားခြင်း (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု အတွက် လုပ်ရ သည့်အလုပ် ¹ကို လုပ်၍ မရတော့ခြင်း) တို့ပါဝင်သည်။ မိမိတို့နေထိုင်ရာနေရာမှရွှေ့ပြောင်းထွက်ရ ခြင်းနှင့် စီးပွားရေးပြောင်းရွှေ့ခြင်း တို့ကို ဖြစ်စေသည့် မြေယာရယူခြင်းများ၊ ²မြေယာ အသုံးချ ခြင်းကို ကန့်သတ်ခြင်းများကို သက်ရောက်ထိခိုက်သွားသည့် ပြည်သူတစ်ဦးတယောက်ကဖြစ်စေ၊ ရပ်ရွာလူထုက ဖြစ်စေ လက်မခံပဲ ပယ်ချနိုင်ခွင့် မရှိသည့် အခြေအနေမျိုးတွင် ပြောင်းရွှေ့နေရာချ ထားခြင်းဆိုသည်မှာ သက်ဆိုင်သူတို့၏ သဘောဆန္ဒမပါပဲ လုပ်ဆောင်သည်ဟု ပင် မှတ်ယူရမည်။ ဥပမာ - (၁) မြေယာအသုံးချခြင်း ကန့်သတ်ရာတွင် ဥပဒေနှင့်အညီ ကန့်သတ်သည်ဖြစ်စေ (သို့မဟုတ်) ယာယီ (သို့မဟုတ်) အမြဲတမ်း ကန့်သတ်သည်ဖြစ်စေ ကန့်သတ်ခြင်း၊ (၂) မြေရောင်းသူနှင့် ညှိနှိုင်းရာတွင် မအောင်မြင်သော်လည်း မြေဝယ်သူအနေဖြင့် မြေကို သိမ်းယူနိုင်အောင် (သို့မဟုတ်) ဥပဒေ ကြောင်းအရ မြေယာအသုံးချခြင်းကို ကန့်သတ်နိုင်အောင်

¹ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု ဟု ဆိုရာတွင် လူပုဂ္ဂိုလ်များ၊ မိသားစုများ၊ ရပ်ရွာလူထုများ သည်မိမိတို့၏ စားဝတ်နေရေးအတွက် လစာရသည့်အလုပ်၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ငါးရှာခြင်း၊ အစားအစာရှာဖွေခြင်း၊ အခြားသဘာဝရင်းမြစ်ကို မှီခိုရပ်တည်ရသည့်အလုပ်၊ အသေးစား ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ကုန်ဖလှယ်ခြင်း စသည့် တို့အားလုံး အကျုံးဝင်သည်။

² မြေယာရယူခြင်းတွင် အိမ်ခြံမြေယာ ကို ဝယ်ယူခြင်းနှင့် လမ်းကိုအသုံးချနိုင်ခွင့်ကဲ့သို့အသုံးချ ပိုင်ခွင့်ကိုရယူခြင်း။

ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ချက်များ စသည်တို့ သည် သက်ဆိုင်သူတို့၏ သဘောဆန္ဒမပါပဲ ရွှေ့ပြောင်း စေခြင်းများဖြစ်သည်။

၂။ စနစ်တကျ စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိပါက သက်ဆိုင်သူတို့၏ သဘောဆန္ဒမပါပဲ ရွှေ့ပြောင်းမှုသည် သက်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်သည့် ရပ်ရွာလူထုနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များကို ရေရှည် ဒုက္ခရောက်စေသည့်အပြင် ဆင်းရဲတွင်းထဲသို့ ဆွဲချနိုင်စေသည်။ ထို့ပြင် ထိုသို့ လူများကို ပြောင်းရွှေ့ပေးလိုက်သည့် နေရာတွင် လည်း သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ပျက်စီးနိုင်သလို၊ ရပ်ရွာလူထုလူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှု များ နှင့် ကြုံရနိုင်သည်။ ထိုအချက်များကြောင့် သက်ဆိုင်သူတို့၏ သဘောဆန္ဒမပါပဲ ရွှေ့ပြောင်းစေခြင်း ကိုရှောင်ကျဉ် သင့်သည်။ သို့သော်လည်း သက်ဆိုင်သူတို့၏ သဘောဆန္ဒမပါပဲ ရွှေ့ပြောင်းရခြင်း ကို မရှောင်လွှဲနိုင်သည့် အခါ တွင် ရွှေ့ပြောင်းခံရမည့်သူများ၊ ထိုရွှေ့ပြောင်းမည့်သူများအား နေရာချထားမည့် နေရာမှ ရပ်ရွာ လူထုများ³ စသူတို့ အပေါ် သက်ရောက်မည့် ဆိုးကျိုးများကို လျော့ကျစေရန်အတွက် စနစ် တကျ အစီအစဉ် ရေးဆွဲရမည် ဖြစ်သလို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည်။ အစိုးရသည် မြေယာ ရယူခြင်း၊ ပြောင်းရွှေ့ နေရာချခြင်း၊ အလျော်မည်ရွှေ့မည်မျှပေးမည်ကိုဆုံးဖြတ်ခြင်း စသည့် အရေး တို့တွင် အဓိက ကျသောအခန်းကဏ္ဍတွင် ရှိသောကြောင့် သူသည် တတိယနေရာမှ ပတ်သက်သူ အဖြစ် အခြေအနေအများအပြားတွင် ဆက်စပ်ပတ်သက်နေသည်။ အတွေ့အကြုံများအရ ပြောရလျှင် မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများ က ပြောင်းရွှေ့နေရာချရေးလုပ်ဆောင်မှု များတွင် တိုက်ရိုက်ပါဝင် ပတ်သက်လုပ်ဆောင်ခြင်းက ကုန်ကျသလောက် ရလဒ် ကောင်း ထွက်လာ စေသလို၊ လုပ်ဆောင် စရာများကို အချိန်မီ စွမ်းဆောင်ရည်ပြည့်ပြည့်ဖြင့် ဆောင်ရွက် နိုင်သည်။ ထို့အတူ ပြောင်းရွှေ့ နေရာချထားခြင်းကြောင့် ထိခိုက် သက်ရောက်မှု ရှိသွားသည့် ရပ်ရွာလူထု၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု ပြန်လည်ရရှိရေး အတွက် လုပ်ဆောင်ရာတွင် ကောင်းမွန်၍ ဖန်တီးမှု ရှိသည့် နည်းလမ်းများဖြင့် ချဉ်းကပ် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်။

၃။ မြေယာသိမ်းခြင်းကို ရှောင်ရှားနိုင်ရေး၊ အစိုးရ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာကိုအသုံးပြုပြီး အတင်းအကျပ် ပြောင်းရွှေ့နေရာချရန် လိုအပ်မည့် အခြေအနေကို ရှောင်ရှားနိုင်ရေး စသည် တို့အတွက် အထောက်အကူ ရစေရန်အလို့ငှာ မိမိတို့၏ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူ ထားသူများအနေဖြင့် ယခုလုပ်ဆောင်မှု စံသတ်မှတ်ချက်တွင် ပါဝင်သည့် ညှိနှိုင်းဆုံးဖြတ်ရမည့် အစည်းအဝေးကို ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သည်။ ရောင်းသူ၏ သဘောတူချက်မလိုပဲ သူ့မြေယာကို

³ အိမ်ရှင် ရပ်ရွာလူထု - ပြောင်းရွှေ့လာသည့်လူများအား လက်ခံရသည့် ရပ်ရွာရှိ လူထု

ဥပဒေကြောင်းအရသိမ်းနိုင်သည် ဖြစ်စေ မိမိ တို့၏ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကိုရယူ ထားသူများ အနေဖြင့် အဆိုပါ ညှိနှိုင်းဆုံးဖြတ်သည့် အစည်းအဝေး ကို လုပ်ဆောင်ရမည်။

ရည်မှန်းချက်များ

- ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားခြင်းကို ရှောင်ရှားရန်၊ မရှောင်ရှားနိုင်ပါက အစားထိုးစရာ စီမံကိန်း ပုံစံတစ်ခုကို ရှာဖွေပြီး ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားခြင်းအတိုင်းအတာ ကို လျော့ချရန်။
- အတင်းအဓမ္မ နေရာရွှေ့ပြောင်းစေခြင်းကို ရှောင်ရှားရန်။
- မြေယာရယူခြင်းနှင့် မြေယာအသုံးချခြင်းကိုကန့်သတ်ခြင်းများကြောင့် ဖြစ်လာနိုင်သော လူမှုရေးနှင့်စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ကြိုတင်မှန်းဆနိုင်ရေး၊ ၎င်းတို့ကို ရှောင်ရှားနိုင်ရေး၊ မရှောင်ရှားနိုင်ပါက ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများကို လျော့ချနိုင်ရေး တို့အတွက် (၁) ပြောင်းရွှေ့နေရာချခံရခြင်းကြောင့် ဆုံးရှုံးသွားသည့် အရာ များအတွက် အစားထိုး အလျော်ပေးရန် ⁴(၂) ပြောင်းရွှေ့နေရာချသောလုပ်ငန်းစဉ်ကို လုပ်ဆောင်ရာတွင် ထိခိုက်ခံရသော ရပ်ရွာလူထုအား သတင်းအချက်အလက်များကို ထုတ်ပြန်ပေးခြင်း၊ တိုင်ပင်ခြင်း၊ သူတို့လိုအပ်သည့်အချက်များ ကို အကြောင်းကြား အသိ ပေး၍ ပူးပေါင်း ပါဝင်စေခြင်း စသည်တို့ကို လုပ်ဆောင်ရန်။
- ပြောင်းရွှေ့ခံရသော ရပ်ရွာလူထု ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုအခြေအနေ နှင့် သူတို့၏ စားဝတ်နေရေး အခြေအနေ တိုးတက်လာစေရန် (သို့မဟုတ်) အရင်အတိုင်း ပြန်ဖြစ်လာ စေရန်။

---

⁴ ယင်းပြောင်းရွှေ့နေရာချခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အစားထိုးပေးလျော်သည့်ကုန်ကျစားရိတ် တွင် ဆိုင်ရာ တန်ဖိုးရှိသောအရာ၏ ဈေးကွက်ပေါက်ဈေး၊ ထိုသို့ ဝယ်ယူရာတွင် လိုအပ်သည့်ကိစ္စများ လုပ်ရသည့်အခါ ကုန်ကျသည့်စားရိတ် စသည်တို့ပါဝင်သည်။ ထိုသို့ဈေးကွက်ပေါက်ဈေးကို သတ်မှတ်ရာတွင် အချိန်ကာလပြောင်းလဲမှုအရ ဈေးလျော့သတ်မှတ်သော ဈေးနှုန်း သတ်မှတ်ခြင်းမျိုး မလုပ်ရ။ ဈေးကွက်ပေါက်ဈေးဟု ဆိုရာတွင် ထိခိုက်သွားသောသူတို့ အနေဖြင့် သူတို့ ဆုံးရှုံးသွားသည့် အရာများ ပြန်လည်အစားထိုး ဝယ်ယူနိုင်ရန် လိုအပ်သည့် ပမာဏ ဖြစ်သည်။ ပြောင်းရွှေ့ နေရာ ချခြင်း နှင့် ပတ်သက်၍ အစားထိုးပေးလျော်ရန် ကုန်ကျစားရိတ် တွက်ချက်ရာတွင်သုံးသည့် နည်းနာကို မှတ်တမ်းတင်ထားရန် လိုအပ်ပြီး ရွှေ့ပြောင်းနေရာချ ထားခြင်း နှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ ပြန်လည်ရရှိအောင်လုပ်ဆောင်ခြင်း ဆိုင်ရာ အစီအစဉ် များ တွင် ထည့်သွင်း ရမည် (အပိုဒ် ၁၈ နှင့် ၂၅ တွင်ရှု)။

- ပြောင်းရွှေ့ပေးလိုက်သည့်နေရာများတွင် ပြောင်းရွှေ့ခံရသူတို့အား သူတို့ပြည့်စုံ လုံလောက်အောင်နေနိုင်သည့် အိမ်ရာကို ဥပဒေကြောင်းအရ အာမခံ ကာကွယ် ပေးထားခြင်း⁵ အားဖြင့် ၎င်းတို့၏ စားဝတ်နေရေး အခြေအနေကို တိုးတက်စေရန်။

အသုံးပြုရာ နယ်ပယ်

၄။ ယခုလုပ်ဆောင်မှုစံသတ်မှတ်ချက်၏ အသုံးဝင်နိုင်စွမ်းကို သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် ရပ်ရွာလူထုလူမှုဘဝ တို့အပေါ် ကျရောက်လာနိုင်သည့် အန္တရာယ်များ၊ ဆိုးကျိုး သက်ရောက်မှုများအား သိရှိနိုင်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း သတ်မှတ်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရာတွင် ယခုလုပ်ဆောင်မှု စံသတ်မှတ်ချက်၏ လိုအပ်ချက်များ နှင့် ကိုက်ညီရန် လိုအပ်ပြီး ထိုသို့ ကိုက်ညီမှု ရှိမရှိကို မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများက ကိုင်စွဲထားသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် ဖြင့် လုပ်ဆောင်ရမည်။ ယင်းစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် ကို လုပ်ဆောင်မှုစံသတ်မှတ်ချက် (၁) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

၅။ ယခု လုပ်ဆောင်မှုစံသတ်မှတ်ချက်ကို အောက်ပါ မြေယာနှင့်ပတ်သက်သည့် လွှဲပြောင်းခြင်းပုံစံများကြောင့်ဖြစ်ပေါ် လာသည့် အိမ်ရာရွှေ့ပြောင်းခံရမှု (သို့မဟုတ်) စီးပွားရေးရွှေ့ပြောင်းခံရမှုတို့တွင် အသုံးပြုရမည်။

- မြေယာသိမ်းယူမှုများမှ တဆင့် မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်(သို့မဟုတ်)အသုံးချခွင့်ကို ရရှိထားခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံတွင်ရှိနေသည့် ဥပဒေဘောင်အတွင်းက မဖြစ်မနေလိုက်နာရမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် အညီ လုပ်ဆောင်ထားမှုများမှ တဆင့် မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့် (သို့မဟုတ်) အသုံးချခွင့်ကို ရရှိထားခြင်း။
- အိမ်ခြံမြေပိုင်ရှင် တို့နှင့် ညှိနှိုင်းသဘောတူခြင်းမှ တဆင့် မြေယာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် (သို့မဟုတ်) အသုံးချခွင့်ကို ရရှိထားခြင်း၊ အကယ်၍ ထိုသို့မဖြစ်နိုင်ပါက မြေယာသိမ်းယူခြင်း မှ တဆင့် (သို့မဟုတ်) ဥပဒေဘောင်အတွင်းက မဖြစ်မနေ လိုက်နာရမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ⁶ နှင့်

⁵ ရွှေ့ပြောင်းနေရာချခံရသူတို့၏ နေထိုင်ခွင့်ကို ဥပဒေကြောင်းအရ အာမခံ အကာအကွယ်ပေးသည်ဟု ဆိုရာတွင် သူတို့အား နေရာချပေးသည့် နေရာတွင် ဥပဒေအရ ပိုင်ဆိုင်နိုင်အောင်၊ နှင်ထုတ်ခံရခြင်းအန္တရာယ်မှ ကင်းဝေးနိုင်အောင် လုပ်ဆောင်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။

⁶ ယင်းသည် သက်ဆိုင်ရာအိမ်ရှင်နိုင်ငံ ဥပဒေအရ အသိအမှတ်ပြုထားသည့် ဓလေ့ထုံးတမ်း အရ (သို့မဟုတ်) ရိုးရာအစဉ်အလာ အရ အခွင့်အရေးများကို ဆိုလိုသည်။ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှု ကို အစိုးရက ဖြစ်စေ၊ ကုမ္ပဏီ က (တခါတရံတွင် အစိုးရ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်) ဖြစ်စေ လုပ်ဆောင် ကြသည်။

အညီ လုပ်ဆောင်ထားမှုများမှ တစ်ဆင့် မြေယာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် (သို့မဟုတ်) အသုံးချခွင့်ကို ရရှိထားခြင်း။

- မြေယာအသုံးချမှု ကို အတင်းအကျပ်ကန့်သတ်ခြင်း၊ သဘာဝအရင်းအမြစ် အသုံးချခွင့်ကို ကန့်သတ်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ရပ်ရွာလူထု (သို့မဟုတ်) ရပ်ရွာလူထု အတွင်း က လူအုပ်စုများ တွင် သူတို့ ယခင်ကတည်းက ရိုးရာအစဉ်အလာအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေကြောင်းအရဖြစ်စေရထားသည့် မြေနှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် အသုံးချခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ⁷ ဆုံးရှုံးသွားစေသည့် စီမံကိန်း အခြေအနေများ။
- မြေယာကို တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်ထားသော (သို့မဟုတ်) အစဉ်အလာသဘော အရဖြစ်စေ၊ ဥပဒေအရ သုံးနိုင်ခွင့်ရှိသည်ဆိုသည့် ⁸သဘောအရ ဖြစ်စေ ပိုင်ဆိုင်ထားသည်ဆိုသည့် အထောက်အထားမပြနိုင်သော သူများ က ဝင်ရောက်နေထိုင်နေသော မြေယာများကို သိမ်းဆည်းပြီး ထိုလူများကို ဖယ်ရှားရန် လိုအပ်သည့် စီမံကိန်းအခြေအနေများ၊ (သို့မဟုတ်)
- မြေယာအသုံးချခြင်းကို ကန့်သတ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) အရင်းအမြစ်များအား အသုံးချနိုင်ခွင့်ကို ကန့်သတ်ခြင်း။ အရင်းအမြစ် ဟု ဆိုရာတွင် ပင်လယ်နှင့် ပင်လယ်ကို ဆက်စပ် မှီခိုရှင်သန်သော အပင်နှင့် သတ္တဝါ အရင်းအမြစ်များ၊ သစ်နှင့်သစ်တော ထွက်ကုန်များ၊ ရေချို၊ ဘယဆေးပင်များ၊ အမဲလိုက်ရန် သားငါးရှာရန် တောထွက် စားသောက်စရာများ

---

⁷ ယင်းသို့သောအခြေအနေများတွင် သက်ဆိုင်ရာ သူများသည် တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ကို မရသည် က များသည်။ ထိုသို့အစဉ်အလာအရ ပိုင်ဆိုင်မှုများတွင် ရေချို နှင့် ပင်လယ်ဆိုင်ရာ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်တို့ကို ပိုင်ဆိုင်ကြသည်များ ရှိသည်။ ယခု လုပ်ဆောင်မှုစံသတ်မှတ်ချက်အား စီမံကိန်းနှင့် ဆက်စပ်နေသည့်နယ်မြေများတွင် ဇီဝမျိုးကွဲများရှိသည့် နေရာများ၊ ဥပဒေနှင့်အညီ သတ်မှတ်ထားသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ထိန်းသိမ်းရမည့် ဧရိယာများ တွင်လည်း အသုံးချရမည်။ မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်သူများက ရထားသောမြေယာများတွင် ဖြစ်နေသည့် ကိစ္စများ မဟုတ်ဟု သတ်မှတ်ကာ အခု လုပ်ဆောင်မှု စံသတ်မှတ်ချက် ကို ပစ်ပယ်ထား၍ မရ။

⁸ အချို့သူများအနေဖြင့် သူတို့မြေယာအား ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရှိသည့်အခြေအနေတွင် အခုလုပ်ဆောင်မှု စံသတ်မှတ်ချက် အရ မြေယာနှင့်မသက်ဆိုင်သည့် သူတို့၏ အခြားအရာများ ကို မထိခိုက်စေခြင်း၊ အစားထိုးပေးခြင်း၊ ပြန်လျော်ပေးခြင်း စသည်တို့ကို လုပ်ဆောင်ပေးရမည်။ ပြန်လည်နေရာချထားရာတွင်လည်း နေရာသစ်တွင် သူတို့၏နေထိုင်နိုင်ခွင့်ကို စိတ်ချလုံခြုံစေရန်၊ သူတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုအတွက်လိုအပ်ချက်များ ပြန်လည်ရရှိရန် စသည်တို့ကို အခုလုပ်ဆောင်မှု စံသတ်မှတ်ချက် အရ လုပ်ဆောင်ပေးရမည်။

ရှာဖွေရန် အတွက် နေရာများ၊ စားကျက်မြေနှင့် စိုက်ပျိုးမြေများ^၉ စသည်တို့ကဲ့သို့ လူအများ ဘုံပိုင်ဆိုင်သည့် အရာများ နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ဖြစ်သည်။

၆။ မိမိသဘောဆန္ဒအရ မြေယာလွှဲပြောင်းပေးခြင်း (ဆိုလိုသည်မှာ - ရောင်းသူ၊ ဝယ်သူအကြား သူတို့ဘာသာ လွတ်လပ်စွာ အရောင်းအဝယ်လုပ်သောမြေယာများသည် သိမ်းယူသည့် မြေယာများဟု သတ်မှတ်၍မရ၊ ထို့ပြင် မြေယာရယူနိုင်ရန် ညှိနှိုင်းခြင်း မအောင်မြင်သည့် နောက်ပိုင်း အိမ်ရှင်နိုင်ငံ၏ ဥပဒေဘောင်အတွင်းက သတ်မှတ်ထားသော မဖြစ်မနေ လိုက်ပါ လုပ်ဆောင် ရသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ သုံး၍ ရယူထားသောမြေယာများ ဟုလည်း သတ်မှတ်၍ မရပေ) နှင့်ပတ်သက်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ရွှေ့ပြောင်းအခြေချမှုများ တွင် ယခု လုပ်ဆောင်မှုစံ သတ်မှတ်ချက်အား အသုံးပြုရန်မလိုပါ။ သက်ဆိုင်ရာရပ်ရွာ လူထု^{၁၀} (သို့မဟုတ်) လူအုပ်စုများ၏ မြေယာအသုံးချခြင်းကိုထိခိုက်မှုမရှိသည့် စီမံကိန်းများ လုပ်နေသည့်နေရာများရှိ ရပ်ရွာလူထု၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု အခြေအနေများကို အပေါ်သက်ရောက်မှု များနှင့် ပတ်သက်၍လည်း အခု လုပ်ဆောင်မှုစံသတ်မှတ်ချက် ကို အသုံးပြုရန်မလိုပါ။

၇။ စီမံကိန်းသည် ရပ်ရွာလူထု၏ မြေယာများ၊ ၎င်းတို့အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုအတွက် တန်ဖိုးရှိသော အရာများ၊ ယင်းတို့ကို အသုံးပြုနိုင်ခွင့် စသည်တို့ကို ထိခိုက်မှုများရှိသွားပါက၊ မိမိတို့၏ထောက်ပံ့ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများအနေဖြင့် ယခု လုပ်ဆောင်မှုစံ သတ်မှတ် ချက်များ၏ လိုအပ်ချက်များ ကို စဉ်းစားရမည်။ အကယ်၍ မြေယာကိုရယူခြင်း၊ မြေယာ အသုံးချ ခွင့်ကို ကန့်သတ်ခြင်းများ မပြုလုပ်ခဲ့သည့်တိုင် ယခု လုပ်ဆောင်မှုစံသတ်မှတ်ချက် များ၏ လိုအပ် ချက်များကို စဉ်းစားရပေမည်။

^၉ ယခု လုပ်ဆောင်မှုစံသတ်မှတ်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသော သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ဆိုသည်မှာ လုပ်ဆောင်မှုစံသတ်မှတ်ချက် (၆) တွင် ဖော်ပြထားသော ဇီဝမျိုးကွဲများ ထိန်းသိမ်းခြင်း လုပ်ငန်း ဆောင်တာများ နှင့် အဓိပ္ပါယ်တူသည်။

^{၁၀} ထိခိုက်မှုရှိသွားသည့် သက်ဆိုင်လူထု (သို့မဟုတ်)လူအုပ်စု ကို ယေဘုယျ ထိခိုက်မှုများ နှင့် ပတ်သက်၍ လုပ်ဆောင်မှုစံသတ်မှတ်ချက် (၁) တွင်ဖော်ပြထားသည်။ ဥပမာ အားဖြင့် သာမန် လက်ယက်တွင်း ဖြင့် လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြရသော သတ္တုမိုင်းတွင်းသမား များအား ကန့်သတ် ခြင်း အကြောင်းကို လုပ်ဆောင်မှုစံသတ်မှတ်ချက် (၁) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

လိုအပ်ချက်များ

အထွေထွေ

စီမံကိန်းပုံစံ

၈။ ရပ်ရွာလူထု၏ အိမ်ရာရွှေ့ပြောင်းနေရာချခြင်း (သို့မဟုတ်) စီးပွားရေး ရွှေ့ပြောင်းခြင်း တို့ကို ရှောင်ရှားနိုင်ရန် အလို့ငှာ မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများအနေဖြင့် အစားထိုးစရာ အခြားစီမံကိန်းပုံစံများ ကိုလည်း စဉ်းစားရမည်။ ထို့ပြင် ဆင်းရဲသူများနှင့် အကာအကွယ်မဲ့ ဖြစ်နေသည့် လူများအား အလေးထားကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပေးဆပ်မှုနှင့် အကျိုးအမြတ်ရမှု ၂ ခု ကို ထိန်းညှိဆောင်ရွက်နိုင်ပေမည်။

ပြောင်းရွှေ့နေရချခံရသောလူများအတွက် အလျော်ပေးခြင်းနှင့် ထောက်ပံ့ခြင်းများ

၉။ အကယ်၍ ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားခြင်းကို မလွဲသာမရှောင်သာ လုပ်ဆောင်ရမည်ဆိုပါက အခု လုပ်ဆောင်မှုစံသတ်ချက်နှင့်အညီ မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများ အနေဖြင့် သူတို့၏ နေထိုင်မှုဘဝ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု အခြေအနေ စသည်တို့ ပုံမှန် အတိုင်းပြန်ရရန် (သို့မဟုတ်) တိုးတက်လာစေရန် ထိုရပ်ရွာလူထု က ဆုံးရှုံးသွားသည့် သူတို့၏ အသက်မွေးမှုဆိုင်ရာ တန်ဖိုးရှိအရာများ ကို အပြည့်အဝအလျော်ပေးခြင်း၊အခြား အထောက်အပံ့¹¹များကို ပေးခြင်း စသည်တို့ကို ကမ်းလှမ်းရမည်။ အလျော်ပေးခြင်းစံနှုန်းများသည် ပွင့်လင်း မြင်သာရန် လိုအပ်ပြီး ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားခြင်းခံရသော လူအုပ်စုများ၊ ရပ်ရွာလူထုများအားလုံး အတွက် ဤစံနှုန်းနှင့် အညီ ပေးလျော်ရမည်။ ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားခံရသူ၏ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းမှု အလုပ် သည် မြေယာပေါ်အမှီပြုရသည့်¹² အလုပ်ဖြစ်ပါက (သို့မဟုတ်) မြေယာကို အခြားသူများနှင့်စုပေါင်း ပိုင်ဆိုင်ထားသူဖြစ်ပါက ပြောင်းရွှေ့ရသည့်နေရာသစ်တွင် (ဖြစ်နိုင်ပါက)¹³ မြေယာကိုအစားထိုး အလျော်ပေးရမည်။ အလျော်ပေးခြင်း ကိစ္စအထမြောက်အောင် လုပ်ဆောင်¹⁴ ပေးပြီးမှသာ မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများ ကို ရယူထားသူများအနေဖြင့်

¹¹ စာပိုဒ် ၁၉နှင့် ၂၆ တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း

¹² မြေယာကို အမှီပြုရသည့်အသက်မွေးမှု အလုပ်ဆိုသည်မှာ အခြေခံစားကုန်လိုအပ်ချက်အတွက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ တိရစ္ဆာန်များအား စားကျက်မြေတွင်ကျောင်း၍ မွေးမြူရသည့်အလုပ် ၊ သဘာဝသယံဇာတ အရင်းအမြစ်ကို မှီခိုရသည့်လုပ်ငန်းများ စသည်တို့ပါဝင်သည်။

¹³ ထပ်မံလိုအပ်ချက်များရှိပါက ယခု လုပ်ဆောင်မှုစံသတ်ချက်၏ အပိုဒ် ၂၆ ကို ညွှန်းရန်

¹⁴ အချို့ကိစ္စများတွင် အစားထိုးလျော်ပေးရန် မဖြစ်နိုင်သော အခြေအနေကိုကြုံရနိုင်သည် - ဥပမာ - မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု နှင့် ပတ်သက်၍ သူပိုင်သည် ငါပိုင်သည် အငြင်းအခုံဖြစ်နေခြင်း။ ထိုသို့သော

သက်ဆိုင်ရာ မြေယာနှင့်အခြား သက်ဆိုင်သည့် အရာတို့ကို ရယူ ရမည်။ အကယ်၍ ပြောင်းရွှေ့ရမည့်နေရာသည် အလှမ်းဝေး ပါက သူတို့အား အထက်ပါအလျော်ပေးခြင်း¹⁵အပြင် ပြောင်းရွှေ့ရာတွင် ကုန်ကျမည့် အခြားစားရိတ် ကို ပါပေးရမည်။ မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှု များ ကို ရယူထားသူများအနေဖြင့် ဤစီမံကိန်းမှ ထွက်ပေါ်လာသောအကျိုးစီးပွားကိုလည်း ပြောင်းရွှေ့ ထွက်ပေးရသော ရပ်ရွာလူထုနှင့် လူများအား သင့်တော်သလို ခွဲဝေ ထောက်ပံ့ ပေးရမည်။

ရပ်ရွာလူထုနှင့် ဆက်ဆံညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း

၁၀။ မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများအနေဖြင့် လုပ်ဆောင်မှု စံသတ်မှတ် ချက် (၁) တွင်ဖော်ပြထားသော ဆက်စပ်ပတ်သက်သူများအားလုံး နှင့် ဆက်ဆံညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ် အတိုင်း ထိခိုက်ခံရသော ပြောင်းရွှေ့နေရာချမည့် ရပ်ရွာလူထုနှင့် ၎င်း၊ ထိုသူတို့အားပြောင်းရွှေ့နေရာသည်ကို လက်ခံမည့် ရပ်ရွာလူထုနှင့်၎င်း ဆက်သွယ်ဆက်ဆံ ဆောင်ရွက် ရမည်။ ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားခြင်းနှင့် အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းများ ပြန်လည်ရရှိစေခြင်း လုပ်ငန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည့် လုပ်ငန်းစဉ်တွင် သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ရွာလူထု အတွက်ရွေးချယ်စရာများ၊ အစားထိုး ဆောင်ရွက်ပေးစရာများ ပါဝင်ရမည်။ ယခုလုပ်ဆောင်မှု စံသတ်မှတ်ချက်¹⁶၏ ရည်မှန်းချက်များနှင့် လျော်ညီသည့် ရလဒ်ကောင်းများရရှိရန် အတွက်

အခြေအနေများ တွင် ကိစ္စ တခုချင်းအလိုက် သတ်မှတ်၍ သင့်တော်အောင် ဖြေရှင်းရမည်။ ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားခြင်း မလုပ်ဆောင်ခင် သူတို့အား အလျော်ပေးစရာများကို အရင်ပေးရ မည်။

¹⁵ အစိုးရကစီမံပေးသည့် ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားမှု မပါဝင်သည့်အခါ၊ အလျော်ပေးမည့် အချိန်သတ်မှတ်ချက် ကို မိမိတို့၏ထောက်ပံ့ကူညီမှုများကိုရယူထားသူများ က တိုက်ရိုက် မဆုံးဖြတ်နိုင်သည့်အခါ စသည့်အခါ များတွင် ဆိုလိုသည်။ ထိုသို့သော ကိစ္စများတွင် ယခု လုပ်ဆောင်မှု စံသတ်မှတ်ချက် အပိုဒ် ၂၇ - ၂၉ တို့တွင် ဖော်ပြထားချက်များနှင့် အညီ ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက် ရမည်။ တခါတည်းတလုံးတည်းအလျော်ပေးခြင်း က လူမှုရေး ဆိုင်ရာနှင့် (သို့မဟုတ်) ပြန်လည် နေရာချထားရေးဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များကို ထိခိုက်မည်ဆိုပါက (သို့တည်းမဟုတ်) သူတို့၏ အသက်မွေးမှုအလုပ်များကို သက်ရောက်မှုများက ဆက်တိုက် ဆက်ဖြစ်နေပါက အလျော်ပေးခြင်း ကို အချိန်ပိုင်းအလိုက် ပေးရမည်။

¹⁶ ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားခြင်း လုပ်ငန်းစီစဉ်ခြင်းနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင် ရာတွင် ပါဝင်သည့် တိုင်ပင်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်တွင် အမျိုးသမီးများ၏ အမြင်များ၊ သူတို့၏ အကျိုး စီးပွားများကို ထည့်သွင်းနိုင်အောင် အသေအချာလုပ်ဆောင်ရမည်။ အမျိုးသမီး တို့နှင့် အမျိုးသား တို့ အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းများ ထိခိုက်မှု အပိုင်းနှင့် မတူညီပဲ ကွဲပြားနေပါက အသက်မွေးမှု အလုပ်

ထိခိုက်ခံရမည့်ရပ်ရွာလူထုနှင့် ထိခိုက်ခံရမည့် လူများအတွက် သူတို့နှင့် သက်ဆိုင်ပြီး အရေးကြီးသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ထုတ်ပြန်ခြင်း၊ ပူးပေါင်းပါဝင်ခွင့်ပေးခြင်း စသည်တို့ကို အောက်ပါ အချိန်အခါများတွင် လုပ်ဆောင်ရမည်။ ယင်းတို့မှာ အစားထိုး အလျော်ပေးခြင်း၊ အသက်မွေးမှု လုပ်ငန်းများ ပြန်လည်ရရှိအောင်လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားခြင်း စသည်တို့ကို စီစဉ်သည့် အချိန်၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် သည့်အချိန်၊ အလျော်ပေးထားသည်ကို ပြန်လည် ကြည့်ရှုအကဲဖြတ်ဆန်းစစ်သည့်အချိန် စသည့်အချိန်များတွင် ဖြစ်သည်။ လုပ်ဆောင်မှုစံ သတ်မှတ်ချက်(၇) နှင့်အညီ ဌာနေ တိုင်းရင်းသားများ ကို တိုင်ပင်၍ လုပ်ဆောင် ရမည်။

နစ်နာမှုများကို တိုင်ကြားနိုင်သည့် လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်မှုစနစ်

၁၁။ လုပ်ဆောင်မှုစံသတ်မှတ်ချက်(၁) နှင့် လျော်ညီသည့် နစ်နာမှုများကို တိုင်ကြားနိုင်သည့် လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်မှုစနစ် ကို မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကိုရယူထားသူများ အနေဖြင့် စီမံကိန်းကိုစီစဉ်သည့်အချိန်မှစ၍ စောနိုင်သမျှဆောလျင်စွာ တည်ဆောက်ထားရမည်။ ထိုသို့ လုပ်ဆောင်ထားခြင်းအားဖြင့် မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများ အနေဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းခံရမည့်ရပ်ရွာလူထု (သို့မဟုတ်) ရွှေ့ပြောင်းမည့်သူများအားနေရာချမည့် ရပ်ရွာမှလူထု များက စိုးရိမ်နေသောအရေးကိစ္စများကို အချိန်နှင့် တပြေးညီ သိရှိနိုင်ပြီး ဖြေရှင်းပေးနိုင်ပေမည်။ ထိုလုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်မှု စနစ်တွင် အငြင်းပွားမှုများကို ဘက်မလိုက်ပဲ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အတွက်လိုအပ်ချက်များ ကို ရှာဖွေထားရသည်များလည်း ပါဝင်သည်။

ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားခြင်းနှင့် အသက်မွေးမှု အလုပ်များပြန်လည်ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း

အစီအစဉ်ဆွဲခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း

၁၂။ ညှိနှိုင်းခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မြေယာသိမ်းယူခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ လုပ်ဆောင်ရပြီးနောက်ပိုင်း ဖြစ်ပေါ်လာသည့် သက်ဆိုင်ရာသူတို့၏ သဘောဆန္ဒမပါပဲ ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားမှုများကို မရှောင်သာတော့သည့်အခါ စီမံကိန်းကြောင့်ပြောင်းရွှေ့ရမည့်သူများ ဘယ်သူဘယ်ဝါဆိုသည် ကို

ထိခိုက်ခြင်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်မှုကို အိမ်ထောင်စု အတွင်း အထိ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ် သည်။ အလျော်လိုချင်သည့်ပုံစံတွင် အမျိုးသားကလိုချင်သည့် အရာနှင့် အမျိုးသမီးက လိုချင် သောအရာ တူ၊မတူ ဆိုသည်ကိုလည်း ဆန်းစစ်ရမည် ဥပမာ - ငွေလျော်ပေး သည် ကို လိုချင် သလား၊ အခြားအရာ ကို အလျော်ပေးသည် ကို လိုချင်သလား။

သိနိုင်ရန်အတွက်၎င်း၊ မည်သူ့ကို အလျော်ပေးခြင်း၊ထောက်ပံ့ခြင်းလုပ်ပေးရမည်¹⁷ကို သိရှိရန်၎င်း၊ ရွှေ့ပြောင်းခံရသူများတွင်မပါဝင်ပဲ အခွင့်အရေးလိုချင်၍ ပြောင်းရွှေ့အခြေချလာသူများကို တာဝန် ယူပေးရန် မလိုသည့်အတွက် ထိုသူများကို ဖယ်ထုတ်နိုင်ရေးအတွက်၎င်း အခြေခံလူမှုစီးပွား အချက်အလက် စစ်တမ်း ကောက်ယူထားရမည်။ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရ၏ လုပ်ငန်းစဉ်တွင် မပါဝင် ပါက မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများအနေဖြင့် မည်သူမည်ဝါ က အလျော်ပေးထိုက်သည့် စာရင်းတွင် အကျုံးဝင်သည် ဆိုသည့်အကြောင်း နောက်ဆုံးသတ်မှတ် ထုတ်ပြန်သည့်နေ့ ကို ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ယင်းနောက်ဆုံးနေ့သတ်မှတ်ချက်နှင့် ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များ ကို သေချာစွာမှတ်တမ်းတင်ထားပြီး ယင်းအချက်အလက်များကို သက်ဆိုင် ရာ စီမံကိန်း နယ်မြေတွင် သေချာစွာ ဖြန့်ချိရမည်။

၁၃။ အကယ်၍ ရွှေ့ပြောင်းခံရမည့်သူများ က အခု လုပ်ဆောင်မှုစံသတ်မှတ်ချက်အရ အလျော် ပေးမည်ဆိုသည့် ကမ်းလှမ်းချက်ကို ပယ်ချသောအခါ မြေယာကို သိမ်းယူရခြင်း (သို့မဟုတ်) သိမ်းနိုင်ရန်အတွက် အခြားဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာများကို လုပ်ဆောင်ရသည့်အခါ မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများအနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရ ဌာနဖြင့် ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းရမည်။ အကယ်၍ယင်းဌာနကလည်း ခွင့်ပြုပါက ပြောင်းရွှေ့ နေရာချထားရေးအတွက် အစီအစဉ်ဆွဲခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပြန်လည် ကြည့်ရှုဆန်းစစ်ခြင်း တို့ကို လုပ်ဆောင်ရမည်။ (စာပိုဒ် ၃၀-၃၂ ကိုရှု)

၁၄။ မိမိတို့၏ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများအနေဖြင့် ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားခြင်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုများ ပြန်လည်ရရှိအောင်လုပ်ဆောင်ရေး လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (စာပိုဒ် ၁၉ နှင့် ၂၅ ကိုရှု) များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်သည့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ် ကို ဆွဲရမည်။ လိုအပ်သည့်နေရာတွင် ပြန်လည်

---

¹⁷ အိမ်ခြံမြေယာ ပိုင်ဆိုင်သူ (သို့မဟုတ်) ယင်းတွင်နေထိုင်နေသူများအား စာရင်းကောက်ခြင်းနှင့် အလျော်ပေးခြင်း လုပ်ဆောင်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ ခင်ပွန်း၊ဇနီး (သို့မဟုတ်) အိမ်ထောင်ဦးစီး အမည်များဖြင့်ထုတ်ပြန်ပေးရမည်။ အခြားပြန်လည်နေရာချထားရေးဆိုင်ရာ အထောက်အကူများ - ဥပမာ - စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်သည့် သင်တန်းများ၊ ငွေချေးနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်းများ၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ စသည်တို့ ပေးရာတွင် အမျိုးသမီးများအားလည်း တန်းတူ အခွင့်အရေး ပေးရမည်ဖြစ်သလို သူတို့၏ လိုအပ်ချက်နှင့်လည်း ကိုက်ညီအောင် ဆောင်ရွက် ရမည်။ အကယ်၍ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံ၏ ဥပဒေနှင့် အိမ်ခြံမြေယာ စာချုပ်စာတမ်းများစနစ် သည် အမျိုးသမီးများအား အိမ်ရာခြံမြေ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် အခွင့်အရေး ကို ပေးမထားပါက ထိုနေရာတွင် အမျိုးသားများနှင့် တန်းတူသည့် အခွင့်အရေး ရနိုင်ရန် အကာအကွယ်ပေးသည့် လုပ်ဆောင်မှုများ ကို စဉ်းစားရမည်။

ပြုပြင်ပေးရမည်။ စီမံကိန်းကြောင့် ဖြစ်လာနိုင်သော အန္တရာယ်နှင့် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ၏ အတိုင်းအတာပေါ်မူတည်ပြီး ပြန်လည်ဆန်းစစ်သည့် လုပ်ငန်းများ မည်မျှအထိလုပ်မည် ကို ဆုံးဖြတ် ရမည်။ သက်ဆိုင်သည့် ရပ်ရွာလူထုတို့ ၎င်းတို့သဘောဆန္ဒမပါပဲ ပြောင်းရွှေ့ နေရာချရမည့် ကိစ္စများ အများအပြားပါဝင်သည့် စီမံကိန်းများတွင် မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူ ထားသူများ အနေဖြင့် ယခုလုပ်ဆောင်ချက်စံသတ်မှတ်ချက်နှင့် အညီ လုပ်ဆောင်နိုင်ရေး ကို အထောက်အကူ ဖြစ်စေရန် ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားခြင်း လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများကို ခေါ်ယူရမည်။ ထိုသို့လုပ်ခြင်းအားဖြင့် မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများ၏ ပြန်လည်ကြည့်ရှုဆန်းစစ်သည့် လုပ်ငန်းများကို ထိုကျွမ်းကျင်သူများက လေ့လာ အကြံပြုနိုင်ပေမည်။ ပြန်လည်ကြည့်ရှုဆန်းစစ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ထိခိုက်ခံရသောသူ များအား တိုင်ပင် ဆွေးနွေးရမည်။

၁၅။ ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားခြင်းကြောင့်ဖြစ်လာသည့် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများကို စိတ်ချအားကိုး အားထားပြုနိုင်သည့်အစီအစဉ်နှင့်အတူ အခု လုပ်ဆောင်မှုစံသတ်မှတ်ချက်တွင်ပါဝင်သော ရည်မှန်းချက်များနှင့် အညီ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပြီးသည့်အချိန်ကျမှသာ ပြောင်းရွှေ့ နေရာချ ထားခြင်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုများ ပြန်လည်ရရှိအောင် လုပ်ဆောင်ရေး လုပ်ငန်းအစီအစဉ် ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပြီးစီးသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ စီမံကိန်းကြောင့်ဖြစ်လာသည့် အိမ်ရာရွှေ့ပြောင်းမှု၊ စီးပွားရေးရွှေ့ပြောင်းမှု စသည်တို့၏ အတိုင်းအတာနှင့် ရှုပ်ထွေးမှုများမြှောင်သော အခြေအနေများပေါ်မူတည်ပြီး ဖြေရှင်းထောက်ပံ့ပေးမှု လုံလောက်မှုရှိမရှိကို ဆန်းစစ်နိုင်ရန် အတွက် မိမိတို့၏ထောက်ပံ့ ဝန်ဆောင်မှု များကို ရယူထားသူ များ အနေဖြင့် ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားခြင်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးမှု အလုပ်များ ပြန်လည်ရရှိအောင် လုပ်ဆောင်ရေး လုပ်ငန်းအစီအစဉ် အား ပြင်ပလုပ်ငန်းစစ် အဖွဲ့ကို ခေါ်ယူစစ်ဆေးစေရမည်။ ယင်း လုပ်ငန်းပြီးစီးမှု လုပ်ငန်းစစ်ခြင်း အလုပ်ကို ထိခိုက်မှုများ လျော့ကျသက်သာစေအောင် လုပ်သည့် ဖြေရှင်းလုပ်ဆောင်မှုများ ပြီးစီးသွားသည့်အချိန်၊ ရွှေ့ပြောင်းခံရသူများအား ၎င်းတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုများ ပြန်လည်ရရှိရေးအတွက် ကူညီထောက်ပံ့ပေးခြင်းများ လုံလောက်စွာပေးထားပြီးသည့်အချိန် စသည့် အချိန်များတွင် လုပ်ဆောင် ရမည်။ ပြန်လည်ကြည့်ရှုဆန်းစစ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ် ပြီးစီးချိန်တွင် ယင်း လုပ်ငန်းစစ် လုပ်ငန်းကို ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားခြင်း ဆိုင်ရာတွင် အရည် အချင်း ပြည့်ဝသည့်ကျွမ်းကျင်သူများက လုပ်ဆောင် ရမည်။ ယင်း လုပ်ငန်းပြီးစီးမှု လုပ်ငန်းစစ် သည် သူ့အစီရင်ခံစာတွင် မိမိတို့၏ထောက်ပံ့ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများ က ထိခိုက်မှုများသက်သာလျော့ကျအောင် လုပ်ထားသည့် အစီအမံများအား ဆန်းစစ်ချက်၊ သဘောတူထားသော ရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်အောင် လုပ်နိုင်ခြင်း အပေါ် နှိုင်းယှဉ်

လေ့လာချက်များ၊ ပြန်လည်ကြည့်ရှုဆန်းစစ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ် ကို ဆက်လုပ်ဖို့ လိုမလို ¹⁸အကဲ
ဖြတ်ချက်များ အား အနိမ့်ဆုံးအားဖြင့် ထည့်သွင်းရမည်။

၁၆။ အိမ်ရာရွှေ့ပြောင်းရမှု၊ စီးပွားရေးရွှေ့ပြောင်းရမှုတို့ကိုဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့် စီမံကိန်းများနှင့်
ပတ်သက်၍ အဆင့်ဆင့်သောစီမံကိန်း အခြေအနေအောက်တွင် မြေယာသိမ်းယူမှု (သို့မဟုတ်)
မြေယာအသုံးချမှုကန့်သတ်မှု အတိုင်းအတာနှင့် သဘောသဘာဝ ကို မသိနိုင်သေးသည့်
အခါများတွင် မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများအနေဖြင့် ပြောင်းရွှေ့
နေရာချခြင်းနှင့် (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုများပြန်လည်ရရှိအောင် လုပ်ဆောင်ခြင်း
မူဘောင် ကို အထွေထွေအခြေခံမှုများအား ထည့်သွင်းလျက် ရေးဆွဲရမည်။ ထိုသို့ရေးဆွဲရာတွင်
ယခုလုပ်ဆောင်မှု စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် အညီဖြစ်ရမည်။ စီမံကိန်းတွင် ပါဝင်သည့် လုပ်ငန်း
ဆောင်ရွက်မှုများအားသိရှိသည့်အခါ၊ လိုအပ်သောသတင်းအချက်အလက်များ ရရှိသည့်အခါ
စသည့်အချိန်အခါ များတွင် ယင်းမူဘောင်ကို ရှင်းလင်း သေချာသည့် ပြောင်းရွှေ့ နေရာချထားခြင်း
လုပ်ငန်း အစီအစဉ် (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးမှုအလုပ်များပြန်လည် ရရှိရေး အစီအစဉ်များ
အထိရင်း၊ စာပိုဒ် ၁၉ - ၂၅ တွင်ဖော်ပြထားသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအထိရင်း ချဲ့ထွင်သွားရ
မည်။

ပြောင်းရွှေ့နေရာချခြင်း

၁၇။ ပြောင်းရွှေ့နေရာချပေးရသည့် သူများအား အောက်ပါအတိုင်းအမျိုးအစားခွဲနိုင်သည်။ (၁)
သူတို့ နေထိုင်နေသည့် (သို့မဟုတ်) အသုံးပြုနေသည့် မြေယာ(သို့မဟုတ်) တန်ဖိုးရှိသောအရာ
များအား တရားဝင် ဥပဒေကြောင်းအရ ပိုင်ဆိုင်သည့် အခွင့်အရေးရှိသူများ၊ (၂) တရားဝင်

---

¹⁸ ပြောင်းရွှေ့နေရာချ ထားခြင်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုများ
ပြန်လည်ရရှိအောင် လုပ်ဆောင်ရေး လုပ်ငန်းအစီအစဉ်အတွက် လုပ်ငန်းပြီးစီးမှု လုပ်ငန်းစစ်သည့်
အလုပ်ကို အဖွဲ့အစည်းတွင်းမှ မဟုတ်ပဲ ပြင်ပမှ ခေါ်ယူထားသည့် ပြောင်းရွှေ့နေရာချမှုဆိုင်ရာ
ကျွမ်းကျင်သူများက ကြိုတင်၍ သဘောတူညီမှုယူထားသည့် ပြန်လည်ကြည့်ရှုဆန်းစစ်သည့်
လုပ်ငန်းပြီးဆုံးချိန်တွင် လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ပြီး မိမိတို့၏ထောက်ပံ့ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူ
ထားသူများ က ထိခိုက်မှုများသက်သာလျော့ကျအောင် လုပ်ထားသည့် အစီအမံများအား
ဆန်းစစ်ချက်၊ သဘောတူထားသော ရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်အောင် လုပ်နိုင်ခြင်း အပေါ်
နှိုင်းယှဉ်လေ့လာချက်များ၊ ပြန်လည်ကြည့်ရှုဆန်းစစ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ် ကို ဆက်လုပ်ဖို့ လိုမလို
အကဲဖြတ်ချက်များ ပါဝင်သည့် ပုံမှန် ကြည့်ရှုအကဲဖြတ်သည်ထက် ပိုမိုနက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ဆန်းစစ်
ရမည်။ ရည်မှန်းချက်များ အထမြောက်အောင်မြင်ရေးအတွက် ယင်းတို့ကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်မည့်
လုပ်ငန်းအစီအစဉ်ကိုလည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြရမည်။

ဥပဒေကြောင်းအရ ပိုင်ဆိုင်ရန်အခွင့်အရေး မရှိသော်လည်း သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံ ဥပဒေ¹⁹အရ မြေယာ(သို့မဟုတ်)သူတို့အတွက်တန်ဖိုးရှိသောအရာများ အား သူတို့ပိုင်ဆိုင်ထားခွင့် တရားဝင်ရရှိ ထားသူများ၊ (၃) အထက်ပါအခြေအနေတွင် မရှိနေသော်လည်း မြေယာ(သို့မဟုတ်)သူတို့အတွက် တန်ဖိုးရှိသောအရာများ တွင် နေထိုင်(သို့မဟုတ်) အသုံးပြု နေသူများ၊ ပြောင်းရွှေ့နေရာချသူများ၏ အခြေအနေကို သန်းခေါင်စာရင်း ကောက်ရမည်။

၁၈။ စီမံကိန်းကြောင့်ဖြစ်လာသည့် မြေယာသိမ်းယူမှုများနှင့် (သို့မဟုတ်) မြေယာအသုံးချခြင်း ကိုကန့်သတ်မှုများကြောင့် လူအများမိမိတို့အိမ်ရာမှရွှေ့ပြောင်းရခြင်း၊ စီးပွားရေးရွှေ့ပြောင်းခံရခြင်း စသည်တို့ကိုဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ထိုသို့ကြုံရသည့်အခါ ယခု လုပ်ဆောင်မှုစံသတ်မှတ်ချက် တွင် ပါဝင်သည့် အိမ်ရာရွှေ့ပြောင်းရခြင်း၊ စီးပွားရေးရွှေ့ပြောင်းရခြင်းတို့နှင့် ပတ်သက်သည့် လိုအပ်ချက်များ ပြည့်မီအောင် တပြိုင်နက် ²⁰လုပ်ဆောင်ရမည်။

အိမ်ယာရွှေ့ပြောင်းရခြင်း

၁၉။ အိမ်ယာရွှေ့ပြောင်းရခြင်းကိစ္စတွင် မိမိတို့၏ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများ အနေဖြင့် ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားရေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်ရေးဆွဲရမည်။ ယင်းအစီအစဉ်တွင် ပြောင်းရွှေ့ရမည့်သူအရေအတွက်နည်းသည်ဖြစ်စေ၊ များသည်ဖြစ်စေ ယခု လုပ်ဆောင်မှု စံသတ်မှတ်ချက် တွင်ဖော်ပြထားသော လိုအပ်ချက်များ ကို အနိမ့်ဆုံးအဆင့်အနေဖြင့် ထည့်သွင်း ထားရမည်။ ထိုအစီအစဉ်တွင် မြေယာနှင့် အခြားတန်ဖိုးရှိသောအရာများ အတွက် အပြည့်အဝ အလျော်ပေးခြင်းလည်း ထည့်သွင်းရမည်။ ယင်းအစီအစဉ်ကိုရေးဆွဲရာတွင် ပြောင်းရွှေ့နေရာချခြင်း ကြောင့်ဖြစ်လာသည့် ဆိုးကျိုးများအား လျော့ချနိုင်ရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခွင့်အလမ်းများအား ရှာဖွေ သတ်မှတ်ရေး၊ ပြောင်းရွှေ့နေရာချရေးအတွက် လိုအပ်သည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် လုပ်ဆောင်မည့် အချိန် ဇယား ရေးဆွဲရေး၊ (ပြောင်းရွှေ့မည့်နေရာသစ်မှ ရပ်ရွာလူထုအပါအဝင်) ပြောင်းရွှေ့ခံရမည့်လူများ အားလုံး၏ ရရှိပိုင်ခွင့်များကို သတ်မှတ်ရေး စသည့် လုပ်ဆောင်မှုများ ကို ထည့်သွင်းရေးဆွဲရမည်။ ဆင်းရဲသူများနှင့် အကာအကွယ်မဲ့နေသူများ၏ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းရန် အထူးအလေးထား

¹⁹ ထိုသို့သော အသိအမှတ်ပြုခြင်းများသည် အခြားသူပိုင်ဆိုင်သောမြေတွင် အဆိုပါလူက ပိုင်ဆိုင်နိုင်ခွင့်ရှိနေသည့်အချိန်အခါတွင် ဖြစ်နေခြင်း (သို့မဟုတ်) ဓလေ့ထုံးတမ်းအရ အစဉ်အလာအရ မြေယာ အသုံးချနိုင်ခွင့်များ မှ ဆင်းသက်လာနိုင်သည်။

²⁰ စီမံကိန်းက အိမ်ရာရွှေ့ပြောင်းခြင်းနှင့် စီးပွားရေးရွှေ့ပြောင်းရခြင်းများ တပြိုင်နက်ဖြစ်နေပါက စာပိုဒ် ၂၅နှင့် ၂၆တွင်ဖော်ပြထားသည့် လိုအပ်ချက်များ (စီးပွားရေးရွှေ့ပြောင်းခြင်းဆိုင်ရာ) ကို ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားခြင်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်(သို့မဟုတ်)မူဘောင်နှင့် အတူပူးတွဲလုပ်ဆောင် ရမည်။ (ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားခြင်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုများ ပြန်လည်ရရှိရေးအစီအစဉ်များကို ခွဲခြားမပစ်ရ)

ရမည်။ မိမိတို့၏ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများ အနေဖြင့် မြေယာရပိုင်ခွင့်အတွက် လုပ်ဆောင်ထားချက်များ၊ အလျော်ပေးထားခြင်းများ၊ ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားပေးသည့်လုပ်ငန်းများ စသည်တို့ကို မှတ်တမ်းတင်ထားရမည်။

၂၀။ အကယ်၍ စီမံကိန်းနယ်မြေ အတွင်းနေထိုင်နေသည့် လူများကို အခြားတနေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ စေရန် လိုအပ်ပါက မိမိတို့၏ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများ အနေဖြင့် (၁) ပြောင်းရွှေ့ရမည့်သူများအား ပြန်လည်နေရာချထားရေး အတွက် ရွေးချယ်စရာများ ကို ကမ်းလှမ်း ရမည်။ ယင်းရွေးချယ်စရာများတွင် သင့်တင့်လုံလောက်သည့် အိမ်ရာပေးခြင်း (သို့မဟုတ်) ငွေကြေးလျော်ပေးခြင်း နှင့် (၂) ရွှေ့ပြောင်းခံရမည့် လူအစုအဖွဲ့တိုင်း၏ လိုအပ်ချက် များနှင့် ဆီလျော်သည့် ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပေးရမည်။ ရွှေ့ပြောင်းခံရသူများအား ပေးမည့်နေရာသစ်တွင် ဆောက်လုပ်ထားသော အိမ်ရာများသည် သူတို့အရင်နေထိုင်ခဲ့သောအခြေအနေထက် ပို ကောင်းမွန်အောင် လုပ်ဆောင်ပေးရမည်။ နေရာသစ်သို့ရွှေ့ပြောင်းနေရာချခံရမည့်သူများ က ထိုနေရာသစ်တွေရှိနှင့် နေပြီးသား ရပ်ရွာလူထုနှင့် လူအုပ်စုများအပေါ် သဘောထားအမြင်များ ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်။ ပြောင်းရွှေ့ခံရမည့်သူများနှင့် ရှိနှင့်နေပြီးသား ရပ်ရွာလူထုစသည့် လူ အသိုင်းအဝိုင်း ၂ခုလုံး၏ လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများကိုလေးစား အသိ အမှတ်ပြုရမည်။

၂၁။ အပိုဒ် ၁၇ (၁)နှင့်(၂)တွင်ဖော်ပြထားသည့် အိမ်ယာရွှေ့ပြောင်းပေးရသည့်သူများအရေး ကိစ္စတွင် မိမိတို့၏ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများအနေဖြင့် ထိုသူတို့အား သူတို့ အရင် အိမ်ရာနှင့် တန်ဖိုးတူညီသော (သို့မဟုတ်) တန်ဖိုးမြင့်သော အိမ်ရာ၊ စိတ်ချစွာနေထိုင်ခွင့် သဘောတူညီချက်၊ ယခင်ပတ်ဝန်းကျင် နေရာထိုင်ခင်း အခင်းအကျင်းနှင့် တူညီသော (သို့မဟုတ်) ပိုကောင်းမွန်သော နေရာ၊ (သို့မဟုတ်) ငွေကြေးပေးလျော်မှု စသည့် ရွေးချယ်စရာများကို အလျဉ်းသင့်သလို ကမ်းလှမ်းရမည်။ အစားထိုးပေးလျော်ရာတွင် ငွေကြေးဖြင့် ပေးလျော်မည့် အစား အခြားအရာများဖြင့်ပေးလျော်သည် ကိုလည်း စဉ်းစားရမည်။ ငွေကြေးဖြင့်ပေးလျော်ရာတွင် လည်း သူတို့ဆုံးရှုံးခဲ့သော မြေယာ (သို့မဟုတ်) တန်ဖိုးရှိသော အရာများ ပြန်အစားထိုးနိုင်အောင် ဒေသတွင်းဈေးကွက်²¹ တွင် ရှိနေသည့် ပေါက်ဈေး ဖြင့် တွက်ချက်ပြီး လုံလောက်စွာ ပြန်လျော် ပေးရန် လိုအပ်သည်။

²¹ တန်ဖိုးရှိအရာများဆုံးရှုံးခြင်းကြောင့် ငွေဖြင့်ပေးလျော်ခြင်းသည် အောက်ပါအခြေအနေများ အတွက် အဆင်ပြေနိုင်သည်။ (၁) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုသည် မြေယာပေါ်တွင် အခြေခံခြင်း၊ (၂) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုသည် မြေယာပေါ်တွင် အခြေခံသောလည်း စီမံကိန်းကြောင့် ဆုံးရှုံးလိုက်ရသည့် မြေပမာဏသည် အနည်းအကျဉ်းမျှသာဖြစ်ပြီး ကျန်သောမြေယာဖြင့် စီးပွားရေး

၂၂။ အပိုဒ် ၁၇ (၃) တွင်ဖော်ပြထားသည့် အိမ်ယာရွှေ့ပြောင်းပေးရသည့်သူများအရေး ကိစ္စတွင် မိမိတို့၏ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများအနေဖြင့် ထိုသူတို့အား သင့်တော် လုံလောက်သည့် အိမ်ရာကို စိတ်ချစွာနေထိုင်နိုင်ခွင့် သဘောတူညီချက်နှင့် အတူပေးအပ်ရမည်။ သို့မှသာ ထိုသူများအနေဖြင့် အတင်းအဓမ္မရွှေ့ပြောင်းခံရခြင်းမှ ကင်းဝေး နိုင်ပေမည်။ အကယ်၍ ရွှေ့ပြောင်းခံရမည့်သူ က အိမ်ရာအပြင် အခြားတန်ဖိုးရှိအရာများ ပိုင်ဆိုင်ထားပါက အိမ်ရာအတွက် အလျော်ပေးသည့်အပြင် ယင်းအရာတို့၏ တန်ဖိုးကိုလည်း အလျော်ပေးရမည်။ ဥပမာ - ရေတွင်း များ နှင့်အခြား မြေယာကို ပိုမိုကောင်းမွန်အောင်ပြုပြင် ထားသည်များ။ သူတို့နှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင် သည့်ရလဒ်များ အပေါ်အခြေခံပြီး မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများ အနေဖြင့် ထိုရွှေ့ပြောင်းအခြေချမည့်သူများအား အစားထိုးပေးသည့် နေရာသစ်²² တွင် သူတို့၏ နေထိုင်မှုဘဝအဆင့်အတန်းကို လုံလောက်စွာ ပြန်ရရှိစေရန် ထောက်ပံ့ကူညီရမည်။

၂၃။ ထိုက်သင့်သည့် အလျော်ပေးမှုနှင့် ထောက်ပံ့မှုရမည့် ရွှေ့ပြောင်းအခြေချမည့်သူများ စာရင်း သတ်မှတ်သည့် နောက်ဆုံးရက် နောက်ပိုင်းမှ စီမံကိန်းနယ်မြေအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်နေထိုင် သည့်သူများ ကို မိမိတို့၏ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုရယူသူများအနေဖြင့် အလျော်ပေးခြင်း၊ ထောက်ပံ့ ကူညီခြင်းများ လုပ်ပေးစရာမလိုပါ။ အလျော်ရထိုက်သည့်သူများစာရင်း ပြုစုသည့် နောက်ဆုံးရက် ကို အရင်ကတည်းက သတ်မှတ်ထားပြီးဖြစ်ကာ လူထုအကြားသတင်းထုတ်ပြန်ပြီးလည်း ဖြစ် သည်။

ဆက်လုပ်၍ရခြင်း၊ (၃) မြေယာ၊ အိုးအိမ်၊ လုပ်သား ဈေးကွက်များ ရှင်သန်နေပြီး ရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ အနေဖြင့် ယင်းဈေးကွက်များမှ သူတို့လိုအပ်သည်များ ကို ရနိုင်သော အနေအထားတွင်ရှိခြင်း။

²² မြို့ပြများတွင် တရားမဝင် အခြေချနေထိုင်သူများ ရွှေ့ပြောင်းရသည့်အခြေအနေတွင် အဆိုးအကောင်းနှိုင်းယှဉ် ချိန်ဆပြီး တစ်ခုခုကို ဆုံးဖြတ်ရသည်များ ပါဝင်နိုင်သည်။ ဥပမာ - ရွှေ့ပြောင်းခံရသောမိသားစုများ အနေဖြင့် နေရာသစ်တွင် နေထိုင်နိုင်ခွင့် အာမခံချက်ကို ရနိုင်သည့် အခါတွင် တဖက်တွင်လည်း ရသည့်နေရာက သူတို့အတွက် ယခင်နေရာထက် အကျိုးမများသည်ကို ကြိုရနိုင်သည်။ နေထိုင်ရာနေရာပြောင်းသွားခြင်းသည် သူတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု ကို သက်ရောက်သည့်အတွက် ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားခြင်း ကို ယခု လုပ်ဆောင်မှု စံသတ်မှတ်ချက် အခြေခံမှုများနှင့် အညီလုပ်ဆောင်ရမည်။ (စာပိုဒ် ၂၅ ကိုကြည့်ပါ။)

၂၄။ ဥပဒေနှင့်အညီမဟုတ်သော၊ ယခုလုပ်ဆောင်ချက်စံသတ်မှတ်ချက်နှင့် မညီသော အတင်းအကျပ် ဖိအားပေး၍ဖယ်ရှားခြင်း²³ ကို မပြုလုပ်ရ။

စီးပွားရေးရွှေ့ပြောင်းခြင်း

၂၅။ အကယ်၍ စီမံကိန်းသည် သက်ဆိုင်သူတို့အား စီးပွားရေးရွှေ့ပြောင်းခြင်းသာ ဖြစ်စေပါက မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများအနေဖြင့် ထိခိုက်သွားသော ရပ်ရွာလူထုနှင့် (သို့မဟုတ်) လူများကို အစားထိုးကူညီရန်အလို့ငှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု ပြန်လည်ရရှိရေး အစီအစဉ်ကို လုပ်ဆောင်ရမည်။ ထို့ပြင် ယခုလုပ်ဆောင်ချက် စံသတ်မှတ်ချက်၏ လိုအပ်ချက်များနှင့်လည်း ပြည့်မီရန် အခြား ကူညီထောက်ပံ့မှုများလည်း လုပ်ဆောင်ပေးရမည်။ ယင်းအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု ပြန်လည်ရရှိရေး အစီအစဉ် ကို ထိခိုက်ခံရသော ရပ်ရွာလူထုနှင့် (သို့မဟုတ်) လူများအတွက် ရည်ရွယ်လုပ်ဆောင်ရမည်။ ထိုသို့လုပ်ဆောင်ရာတွင်လည်း ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရှိ၊ မျှတမှုရှိရှိ လုပ်ဆောင်ရန် နှင့် လုပ်ဆောင်မှုကို အမြဲအစဉ်မပြတ်စေရန် အလေးထားရမည်။ ထိခိုက်မှုရှိသွားသည့် ရပ်ရွာလူထု (သို့မဟုတ်) လူများအနေဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု ပြန်လည်ရရှိရေး အစီအစဉ်နှင့် ယခု လုပ်ဆောင်မှု စံသတ်မှတ်ချက်များ အတိုင်း အစားထိုးလျော်ပေးခြင်း၊ အခြားကူညီထောက်ပံ့ခြင်းတို့ လက်ခံရရှိပြီးချိန်မှသာ စီးပွားရေး ရွှေ့ပြောင်း ခြင်းကြောင့် ဖြစ်လာသော ဆိုးကျိုးကို လျော့ကျသွားအောင်လုပ်ခြင်း ပြီးမြောက်သည် ဟု မှတ်ယူရမည်။ ထိခိုက်မှုရှိသွားသည့် ရပ်ရွာလူထု (သို့မဟုတ်) လူများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု ပြန်လည်ရရှိရေးအတွက် လုံလောက်သည့် အခွင့်အလမ်းများရရှိရပေမည်။

၂၆။ အကယ်၍မြေယာရယူခြင်းနှင့် မြေယာအသုံးချခြင်းကိုကန့်သတ်မှုများသည် သက်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်သော သူများအား အိမ်ရာရွှေ့ပြောင်းစရာမလိုသည့် အခြေအနေတွင်ရှိကြားသော်လည်း ထိုသူတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုများ၊ တန်ဖိုးရှိသောအရာများ ဆုံးရှုံးသွားခြင်း အားဖြင့် စီးပွားရေးရွှေ့ပြောင်းခံရခြင်း ကို ဖြစ်စေနိုင်ပေသည်။ ထိုသို့သောအခြေအနေတွင် မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများအနေဖြင့် အောက်ပါစာပိုဒ် ၂၇-၂၉ တွင် ဖော်ပြထားသော လိုအပ်ချက်များပြည့်မီအောင် သင့်တော်သလိုလုပ်ဆောင်ရမည်။

---

²³ တရားဝင်မှုမရှိပဲ နေထိုင်နေကြသည့် လူများ၊မိသားစုများ၊ ရပ်ရွာလူထုများ ကို သူတို့နေထိုင်ရာ အိမ်ယာ၊ မြေယာမှ သူတို့သဘောဆန္ဒနှင့် ဆန့်ကျင်စွာ ယာယီ(သို့မဟုတ်) အပြီးတိုင် ဖယ်ရှားခြင်း။

၂၇။ သူတို့၏ စီးပွားရေးအတွက် တန်ဖိုးရှိသောအရာများ၊ ထိုအရာများကို လက်လှမ်းမီခွင့် ဆုံးရှုံးသွားသော စီးပွားရေးအရရွှေ့ပြောင်းခံရသူများအား သူတို့ဆုံးရှုံးသွားမှုများကို ပြန်လည် အစားပေးနိုင်ရန် လုံလောက်သည့် အစားထိုးအလျော်ပေးမှုကို လုပ်ဆောင်ရမည်။

- မြေယာရယူမှုများနှင့် မြေယာအသုံးချခွင့်ကန့်သတ်မှုများသည် အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ရာ နေရာများ (ဈေးဆိုင်၊ဈေးရုံ၊ကုန်တိုက် စသဖြင့်) အားထိခိုက်ပါက ယင်းစီးပွားရေးတွင် လုပ်ကိုင်နေသော လုပ်ငန်းရှင်များအား အခြားနေရာတွင် ပြန်လည် ထူထောင်နိုင်ရေးအတွက် အစားထိုးပေးလျော်ရမည်။ ယင်းအရောင်းအဝယ်နေရာများ ပြန်လည် ထူထောင်နေစဉ်ကာလအတွင်း လုပ်ငန်းမလုပ်ရသောကြောင့် ဆုံးရှုံးသွားသည့် သူတို့၏ ဝင်ငွေကိုလည်း အစားထိုးပေးလျော်ရန် လိုသလို၊ ပြောင်းရွှေ့ရာတွင်ကုန်ကျစားရိတ်များ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရာတွင် ပြန်၍တပ်ဆင်ရမည့် စက်ယန္တရားများ၊ အခြား ကိရိယာများ အတွက် ကုန်ကျစားရိတ်များ ကိုလည်း ပြန်လည် ပေးလျော်ရမည်။
- သက်ဆိုင်ရာထိခိုက်သည့် လူများသည် ဥပဒေကြောင်းအရ (သို့မဟုတ်) သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံ ဥပဒေအောက်တွင် တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုမှုအရ မြေယာကို သူတို့ ရယူပိုင်ခွင့် ရှိသည့် ကိစ္စများတွင် (စာပိုဒ် ၁၇ (၁)နှင့်(၂) ကြည့်) တန်ဖိုးညီသည့် (သို့မဟုတ်) ပို၍အဖိုးတန်သည့် မြေနေရာ (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေးမြေ (သို့မဟုတ်) စီးပွားရေးရုံးအတွင်း) ကို ပြန်လည် လျော်ပေး ရမည်။ သို့တည်းမဟုတ် ပြန်လည်အစားထိုးဖို့လိုအပ်သည့် ကုန်ကျငွေ အားလုံး ကို ငွေသား ဖြင့်ပေးလျော်ရမည်။
- မြေယာကို ဥပဒေကြောင်းအရ ၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟု သက်သေမပြနိုင်ခြင်း အားဖြင့် မြေယာဆုံးရှုံးသွားပြီး စီးပွားရေးအရ လုပ်ကိုင်စရာ နေရာပျောက်သွား သောသူများ (စာပိုဒ် ၁၇ (၁)) ကို မြေယာအစားထိုးပေးလျော်မှုထက် အခြားတန်ဖိုးရှိအရာများ ဆုံးရှုံးမှု(ဥပမာ - သီးနှံ၊ ဆည်မြောင်း၊ အခြားမြေယာပြုပြင် ထားမှုတို့ ဆုံးရှုံးခြင်းအတွက်) အပြည့်အဝ ပြန်အစားထိုးနိုင်အောင် ပေးလျော်ရမည်။ ပေးလျော်မှုရရှိထိုက်သူများ စာရင်းပိတ်ပြီး နောက်ပိုင်းမှ မိမိတို့ကိုယ်ကျိုးအတွက် အခွင့် အလမ်းရှာသော သူများ စီမံကိန်းနေရာ သို့ဝင်ရောက်နေထိုင်ပါက ထိုသူများအား မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုရယူထားသူက အစားထိုးပေးလျော်ခြင်းလုပ်ပေးရန် မလိုပါ။

၂၈။ စာပိုဒ် ၂၇ တွင်ဖော်ပြထားချက်များအတိုင်း ထိုသူတို့၏ တန်ဖိုးရှိသောအရာများအား ပြန်လည် ပေးလျော်ရသည့်အပြင် သူတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် ဝင်ငွေရရှိမှုတို့အား အကြီးအမား ထိခိုက်သွားစေသည့် စီးပွားရေးရွှေ့ပြောင်းခံရသော သူများအား သူတို့၏ ဝင်ငွေရှာနိုင်စွမ်း၊ ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းနှင့် လူနေမှု အဆင့်အတန်းတို့ကို တိုးတက်အောင် (သို့မဟုတ်) အနည်းဆုံး

အဆင့်အနေဖြင့် ပြောင်းရွှေ့မခံရမီ အရင်အခြေအနေသို့ ပြန်ရောက်နိုင်အောင် အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရမည်။

- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုသည် မြေယာကိုအခြေခံသောသူများဆိုပါက အစားထိုး ပြန်ပေးသော မြေယာသည် ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်း အားကောင်းရမည် ဖြစ်သလို တည်ရှိသည့် နေရာသည်လည်း သက်ဆိုင်သူအတွက် အကျိုးဖြစ်ရမည်။ ထို့ပြင် မြေယာနှင့် ဆက်စပ်ပြီး အခြားအရေးကြီးသည့်အချက်များ တွင်လည်း ဆုံးရှုံးခဲ့သော မြေယာတွင် ကဲ့သို့အတိုင်း တူညီအောင် ပံ့ပိုးရမည်။ ယခုဖော်ပြပါကိစ္စများကို ဦးစားပေး အဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုသည် သဘာဝအရင်းအမြစ်ကို အခြေခံသောသူများဖြစ်ပြီး စာပိုဒ် ၅ တွင်ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း စီမံကိန်းနှင့် ယင်း၏ ဆက်စပ်လုပ်ငန်းများသည် သဘာဝအရင်းအမြစ် အပေါ် ထိုသူတို့၏လက်လှမ်းမီနိုင်မှုကို အကန့်အသတ်ဖြစ်နိုင်မည် ဟု ယူဆပါက အဆိုပါ သဘာဝ အရင်းအမြစ်များအား ထိုသူတို့အား ရယူပိုင်ခွင့် ဆက်လက်ပေးသော နည်းဖြစ်စေ၊ အလားတူ သဘာဝအရင်းအမြစ်များအား တခြား တနေရာတွင် ရယူနိုင်စေပြီး ထိုအရင်းအမြစ်များအား လက်လှမ်းမီနိုင်မှု နှင့် ယင်းသို့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုမှ ဝင်ငွေရနိုင်စွမ်းမှာလည်း ယခင်ကဲ့သို့ တူညီမှုရှိအောင် ဖန်တီးပေးသည့် နည်းဖြင့် ဖြစ်စေ ထောက်ပံ့ကူညီရမည်။ ဆီလျော်သည့် နေရာများတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အရင်းအမြစ်ကို အသုံးချ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းရသူများနှင့် ပတ်သက်၍ လျော်ကြေးနှင့် ထောက်ပံ့မှုများကို စဉ်းစားရာတွင် တဦးချင်းတယောက်ချင်း (သို့မဟုတ်) မိသားစုတစ်ခုချင်း ကို ပေးမည်ဟု စဉ်းစားချက်ထက် သူတို့ ရပ်ရွာလူထု တစ်စုလုံးအတွက် စဉ်းစားပေးရန်လိုအပ်သည်။
- အထက်တွင်ဖော်ပြထားသလို ထိုသူတို့အား မြေယာနှင့် အခြား အရင်းအမြစ် လိုအပ်ချက် များကို မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကိုရယူထားသူများက ကူညီ ထောက်ပံ့ပေး နိုင်သည့် အခြေအနေများနှင့် ကြုံရပါက ဝင်ငွေရရန် အခြား အခွင့်အလမ်းများကို ရှာဖွေ ပေးရမည်။ သို့သော် ငွေကြေးအလျော်ပေးခြင်း တခုတည်းဖြင့် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းမှု ပြန်ရနိုင်အောင် မလုပ်ပေးနိုင်သော အဖြစ်များ အတိတ်တွင် အကြိမ်ကြိမ်ဖြစ်ခဲ့သည်ကို သတိပြုရန်လိုသည်။

၂၉။ စီးပွားရေးရွှေ့ပြောင်းခံရသူတို့၏ ဝင်ငွေရနိုင်စွမ်း၊ ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် အတိုင်းအတာ၊ လူနေမှုအဆင့်အတန်းစသည်တို့ ယခင်အတိုင်း ပုံမှန်ပြန်ဖြစ်အောင် လုပ်ရမည့် အချိန် ကာလအတိုင်းအတာ အတွင်း အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလ အထောက်အပံ့များကို မဖြစ်မနေ ပေးရန်လိုသည်။

အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲသော ရွှေ့ပြောင်းနေရာချသည့် ကိစ္စရပ်များတွင် ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍမှ ယူရမည့် တာဝန်များ

၃၀။ မြေယာရယူခြင်းနှင့် ရွှေ့ပြောင်းနေရာချသည့် ကိစ္စများတွင် အစိုးရက တာဝန်ယူထားသည် ဆိုပါက မိမိတို့၏ထောက်ပံ့ကူညီမှုများကို ရယူထားသူများအနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရ ဌာနဖြင့် (ထိုဌာနမှ ခွင့်ပြုနိုင်သည့်အတိုင်းအတာအထိ) ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကာ ယခု လုပ်ဆောင်မှုစံသတ်မှတ်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသော ရလဒ်များ ရရှိရန် လုပ်ဆောင်ရမည်။ ထို့ပြင် အစိုးရ၏ လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းသည် အပြည့်အဝ မဖြစ်သည့်အခြေအနေများတွင် မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများ အနေဖြင့် အောက်တွင် ဖော်ပြ ထားသည့် အတိုင်း ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားခြင်းအစီအစဉ်များရေးဆွဲရာတွင်ဖြစ်စေ၊ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ပြန်လည်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရာတွင်ဖြစ်စေ တက်ကြွသည့် အခန်းမှ ပါဝင်ရမည်။

၃၁။ မြေယာကိုရယူခြင်း (သို့မဟုတ်) မြေယာကို အသုံးချခွင့်ကိုရယူခြင်းတွင် သက်ဆိုင်သူများ အား အိမ်ရာရွှေ့ပြောင်းပေးရသည့် လုပ်ဆောင်မှုများပါဝင်သည် ဆိုပါက မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ ဝန်ဆောင်မှုများ ကို ရယူထားသူများအနေဖြင့် အစိုးရကလုပ်ဆောင်သော ရွှေ့ပြောင်းပေးခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများအား သိရှိအောင်လုပ်ဆောင်²⁴ ရမည်။ အကယ်၍ ထိုသို့သော အစိုးရ၏ လုပ်ဆောင်မှုများ သည် လုပ်ဆောင်မှုစံသတ်မှတ်ချက်နှင့်မကိုက်ညီပါက မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ ဝန်ဆောင်မှုကို ခံယူထားသူများ အနေဖြင့် ယခု လုပ်ဆောင်မှု စံသတ်မှတ်ချက်ကို ပြည့်မီစေရန် (အိမ်ရာ ရွှေ့ပြောင်းခြင်းနှင့် စီးပွားရေး ရွှေ့ပြောင်းခြင်း များနှင့် ပတ်သက်၍ အထွေထွေလိုအပ်ချက်များ နှင့် အထက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် လိုအပ်ချက်များ) အပို ထပ်ဆောင်း လုပ်ဆောင်မည့် ပြောင်းရွှေ့နေရာချခြင်းအစီအစဉ်ကို ပြင်ဆင်ထားရမည်။ အနိမ့်ဆုံးအားဖြင့် မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ ဝန်ဆောင်မှုများကိုရယူထားသူများ သည် အောက်ပါ တို့ကို ၎င်းတို့၏ ပြောင်းရွှေ့နေရာချခြင်းဆိုင်ရာ ထပ်ဆောင်းလုပ်ဆောင်မည့် အစီအစဉ်တွင် ထည့်သွင်းရမည်။ (၁) ထိခိုက် သွားမည့်သူများ နှင့် ထိုသူတို့အား သက်ရောက် မှုများ ကို သိရှိအောင်လုပ်၍မှတ်တမ်းတင်ခြင်း (၂) သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းများ နှင့် အညီ ရွှေ့ပြောင်းခံရမည့်သူများ၏ ခံစား နိုင်ခွင့်များ အပါအဝင် ဥပဒေအရစည်းမျဉ်းအရ လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းများကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်း (၃) ယခု လုပ်ဆောင်မှုစံ သတ်မှတ်ချက် ၏ လိုအပ်ချက်များအား ပြည့်မီရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနက ခွင့်ပြုထားပြီးဖြစ်၍ အပိုဒ် ၁၉ မှ ၂၉ တွင်ဖော်ပြ ထားသော ထပ်ဆောင်းလုပ်ဆောင်မည့် လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့်

²⁴ ရနိုင်ပါက အဆိုပါ နည်းလမ်းများအား ဖော်ပြထားသည့် အစိုးရစာရွက်စာတမ်းများ

လုပ်ဆောင်မည့်အချိန်စာရင်း (၄) ယင်းထပ်ဆောင်းလုပ်ဆောင်မည့် လုပ်ဆောင်ချက်များ အတွက် မိမိတို့ ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုရယူထားသူများ၏ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေးဆိုင်ရာ တာဝန်များ။

၃၂။ စီးပွားရေးရွှေ့ပြောင်းခြင်းများသာဖြစ်စေသော စီမံကိန်းများတွင် မိမိတို့၏ ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများအနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာထိခိုက်သွားသူများ၊ ရပ်ရွာလူထုများအား သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရ ဌာန က မည်သို့မည်ပုံ အလျော်ပေးသည်ကို သိရှိအောင် လုပ်ဆောင်ရမည်။ အကယ်၍ အစိုးရ၏လုပ်ဆောင်မှုများ သည် ယခု လုပ်ဆောင်မှု စံသတ်မှတ်ချက် ၏ လိုအပ်ချက်များကို မဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ပါက မိမိတို့၏ထောက်ပံ့ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူထားသူများအနေဖြင့် အစိုးရ၏ လုပ်ဆောင်မှုများကို ပံ့ပိုးဖြည့်တင်းပေးမည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက် အစီအစဉ် ကို ရေးဆွဲရမည်။ ယင်းတွင် သက်ဆိုင်သူတို့ ဆုံးရှုံးသွားသည့် တန်ဖိုးရှိအရာများအတွက် ထပ်ဆောင်း အလျော်ပေးခြင်းများ၊ ပျောက်ဆုံးသွားသည့် ၎င်းတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုများကို ပြန်လည်ရရှိစေရေးအတွက် ထပ်ဆောင်း အားစိုက်မှုများ လုပ်ဆောင်ရမည်။